

[Aage Fogh.]

stillende Resultat i saa Henseende. Det kan ikke være rigtigt, at den Ordning, vi har i Øjeblikket, skal bestaa ud i Fremtiden.

Jeg nævner bare som Eksempel en Institution som Jægerspris. Grevinde Danner var vist udmærket for sin Tid — det skal jeg ikke blande mig i —, og det var ogsaa en smuk Tanke, hun havde, da hun dannede sin Stiftelse paa Jægerspris, men det kan ikke være rimeligt, at Grevinde Danner for Hundrede Aar siden skal have kunnet bestemme, at der skal ligge 3 Herregaarde i Hornsherred, der til enhver Tid skal drives som Herregaarde. Hvis denne Driftsform ikke mere passer ind i den danske Landøkonomi, maa der være Mulighed for at afvikle den. Jeg har ikke noget imod, at de Penge, der flyder af Jorden, til Stadighed kan gaa til Opfyldelse af Grevinde Danners smukke Tanke, men der maa være Mulighed for at udnytte Jorden paa anden Maade. Det samme gælder Vallø, Vemmetofte og hvad de forskellige Klostre hedder. Den Classenske Stiftelse, der i Forvejen er overmaade jordrig, har man for nylig set er blevet forøget med et nyt stort Gods nede paa Lolland; det blev skænket eller solgt til Fideikommisset, og jeg ved fra Udtalelser fra Stedet, at der langs med dette Gods ligger en Række indeklemte Husmandsbrug, der nu ikke kan faa den Tillægsjord, de saa gerne vilde have, fordi Godset er overdraget til det Classenske Fideikommis og derigennem er fredet i Fremtiden. Det kan dog ikke være rimeligt i en Tid som den nuværende, hvor Forstaaelsen af at sprede Værdierne til saa mange som muligt, saaledes at saa mange som muligt af Medborgerne kan føle sig som Medejere af den danske Jord, skulde være udbredt. Derfor er jeg meget tilfreds med, at det Forhold bliver undersøgt, og jeg haaber paa, at det vil give et tilfredsstillende Resultat. Naar Kommissionen er færdig med sit Arbejde, er det meget muligt, at der er Enkeltheder i de Paragraffer, vi drøfter i Dag, som skal have en lidt anden Udformning. Maaske det ogsaa havde været klogt og rigtigt, om den forrige Landbrugsminister, det nuværende ærede Medlem Hr. Erik Eriksen, der nedsatte Kommissionen, i sin Tid havde givet Kommissoret en lidt anden Form, saadan at man, om jeg saa maa sige, kunde

være gaaet dybere ind i dette Problem, end Tilfældet har været.

Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen spurgte, om Ændringsforslag Nr. 8 skal forstaas saadan, at det er umuligt for Foreninger at faa Lov at drive Ejendomme, uden at disse bortforpagtes, og han nævnte i den Forbindelse Fiil Sø. Jeg maa tro, at der ifølge § 14 er Mulighed for at give de nødvendige Dispensationer.

Naar det ærede Medlem imod det, vi her foreslaar, fremhæver, at det er en Særløvgivning vendt mod Landets største Jordbrugere, og at disse store Jordbrugere har været nogle af Landets bedste Sønner, kan jeg ikke lade være med at sige, at det er muligt, at det har været saadan — jeg har ikke noget ondt at sige om tidligere Tiders store Jordbrugere. Men jeg maa desværre i Sandhedens Interesse gøre opmærksom paa, at hvis man gør Perioden op fra 1940 til 1945, viser det sig, at det ikke er den Gruppe af Landets Befolkning, der har den smukkeste Stilling. Mere skal jeg ikke sige om det. Jeg maa ogsaa gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at den Gruppe af Befolkningen, der skulde have Fordel af at faa eget Landbrug, Husmændene, har ogsaa for manges Vedkommende været Danmark til Ære gennem Tiderne, og de vil ogsaa være det i Fremtiden, hvis man giver dem bedre Vilkaar, end de har haft indtil nu.

Jeg tror ikke, det skulde være nødvendigt med flere Bemærkninger til de to Ordførere, som er gaaet imod Lovforslaget. Jeg kan kun sige — uden at ville røbe Forhandlingerne i Udvalget —, at paa Baggrund af de Forhandlinger, der er ført, og paa Baggrund af den Kendsgerning, at vi var forholdsvis nær ved at finde hinanden, finder jeg deres Udtalelser her noget bombastiske.

Aksel Larsen: Det har været vort Ønske, at man ved Lov fik opfyldt det gamle Husmandskrav om, at ingen maa drive eller eje mere end 1 Landbrugsjendom, at man endvidere fik Bestemmelser, der forhindrer deciderede Byfolks Erhvervelse af Landbrugsejendomme, naar de ikke har i Sinde at bosætte sig paa dem og drive dem, og at man fik frigjort de store Jordarealer, der er baandlagt af de saakaldte Stiftelser o. lign., saa at disse Jorder kunde anvendes til Udstykning. Endvidere har